

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a cse de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 59.

Brasiovu 14/2 Augustu

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 12 Augustu. Cu mare bucuria intempinaramu sosirea aici a dlui Dr. Iosifu Hodosiu in trecerea sa la Bucuresci spre a lua parte la sesiunea academiei scientifice romane, care pe bazea statutelor ei -si reincepe siedintiele incependu din 1 Augustu. Unui dintre cei mai aprigi si mai constanti luptatori in caus'a nationala avuramu ocasiune ai dovedi prin caldura stringere de mana, cu cata reverintia si 'ncredere -si onoreza romanii pe barbatii, cari consimtiendu impreuna representeaza dorintiele si aspiratiunile lor in antepostulu luptei. Alta bucuria, ca veduramu o rundunica sburandu 6r' in patri'a primaverei, in patri'a sperantieloru, ca ni se voru implini dorintiele de un viitoriu in floritoriu pe campulu culturei nostre nationale, care e arm'a cea mai potiute si mai cucerit6ria de ostilitatile reuvoitoriloru aini.

In dilele aceste va porni si ilustrulu nostru barbatu si luptatoriu G. Baritiu, dupa ce va resosi dela adunarea generale a Asociatiunei, din Siomeut'a mare; si d. Al. Romanu, colegulu suferintieloru pentru lupt'a nationala inca se astepta a trece catu mai curundu la alta munca pe campulu culturei si alu scientieloru. Prospere se ve fia succesele la toti, cati acurgeti in santuariale paladiulu nationalu, de unde speramu si asteptamu exemplulu de armonia si concordia pe campulu celu vastu alu unitatii scientifice! —

Brasiovu 13 Augustu.

Sinodu! Congregatiuni archi- si diecesane!

De cateori ni se infacisiaza cate o nobile, plina de calculi si intiel6pta nisuintia a capeteniiloru spre a stabili prin consultari una armonia a totului seu, in lucrarile, ce privescu binele generale alu curatiloru lor, si ac6sta nu cu facia isolat6ria de fruntasi despoti, ci din contra, premergundu chiaru cu exemplu c6 unii ce asternu drumulu la tienerea de congrese, sin6de, or' celu pucinu congregatiuni clericale spre a-si uni poterea consilialoru si a da taria actiunei cerute de fericirea totului: de atatea ori ne petrunde, — c6 o sag6ta, — intielenit'a c6 se nu dicu, principal'a neresolvare a archiereiloru romani gr. cat. de a convoca sin6de, urmandu celu pucinu exempleloru, — d6ca nu suntu insufati de spiritulu celu productivu alu initiativei si in punctulu acesta. „Consilia multorum, salus reipublicae“ nici odata nu s'a datu de minciuna; a patitu o inse adese lucrarea absolutistica inchipuita. —

Tocma cetimu, ca prin una ordinatiune episcop6sca cu Nr. 2050 din 5 Augustu se conchiama pe 22 Septembrie in resiedinti'a episcop6sca rom. cat. in Beligradu una congregatiune diecesana, care se const6 din fiacare protopopu si din unu preotu alesu c6 deputatu din partea clerului districtuale respectivu. Scimu, ca rom. cat. au tienutu si in anulu trecut atatu sinodu diecesanu catu si congregatiunea statului s6u sinodulu mixtu din preoti si mireni; si t6te acestea nu din incidintia ocazionale, ci din principiu de a consolida o armonia si o concordia in t6ta dieces'a in obiectulu celu importantu alu reorganizatiunei ei. Cata importantia

se pune chiaru si din partea romano-catoliciloru pe sin6dele si congregatiunile clerului in caus'a regularei tuturor afaceriloru besericesci si scolare, putemu mai deaprop6 ved6 chiaru din respectiv'a circularia a episcopulu rom. cat. din Transilvani'a, in care aratandu-si parerea de reu, ca pentru apropiarea conciliulu ecumenicu, la care actu solemnu si opu extensu nu i ajunge timpulu pentru o preparatiune deplina, se afla silitu a amana, inse nu pe timpu indelungatu celebrarea sinodulu diecesanu. Apoi despre necesitatea cointelegerei si despre intrunirea opiniiloru si a consilialoru pentru a forma postulatele diecesei, care se se tramita la decisiunea conciliulu universale, dice intre altele si acestea: „Pentru c6 legatur'a unirei si a consensului in t6te cestiunile privit6rie la regimulu eclesiasticu se aiba intre noi una firmitate; pentru c6 in lucririle credintiei si ale moralitatii, precum si in dechiararea principialoru de a simti si a lucra una se ne tienemu cu totii de aceea si se urmamu cu totii aceea si se conchiamu si in virtutea acestoru scrisori ve convocu la congregatiunea diecesana pe 22 Septembrie.“

„Consilia multorum salus reipublicae.“ — Ne miramu f6rte si se mira t6ta lumea cu noi dimpreuna, care p6te se fia caus'a, ca numai episcopii gr. cat., si candu a sositu muculu la degetu, inca totu mai amana a convoca congresulu provinciei romane besericesci gr. cat., ma chiaru nici congregatiuni diecesane inca nu se mai decidu a convoca si a celebra, si ac6sta cu daun'a armoniei si a actiunei celei salutare pentru beserica si sc6la si chiaru si pentru formularea intrunita a postulatelor si a gravaminiloru provinciei romane besericesci, care se afla in ajunulu imperativu de a-si promov6 la decisiunea conciliulu generale cestiunile vietiei sale; -si inca totu nu se facu d6r' nici macaru cointelegeri mai estinse, necum congregatiuni ale dieceselor: ma remanemu totu intieleniti, c6 cum actiunile singulariloru, si nu sin6dele, ar' av6 prerogativ'a infalibilitatii.

Chiaru si ultramontanii in virtutea decretulu de reformatiune sesiunea XXIV a conciliulu tridentinu, suntu siliti sub ped6psa canonica a celebra la fiacare alu treile anu sin6de provinciali; si candu metropolitulu ar' fi impedeatu se poruncesce totusi a se convoca prin episcopulu celu mai betranu, dupa dumineca Tomei s6u si in altu timpu mai comod; inse se nu amene nici decatu alu convoca. La sinodu apoi se se afle de facia toti episcopii ai aceleiasi provincie si celea ce se voru ordina in sinodu se le oserbeze cu totii; 6r' sin6dele diecesane se se celebreze in totu anulu, si in privinti'a reprezentarei parochieloru si eclesieloru seculare, ori cine voru fi curatorii lor, inca se se afle de facia. „Quod si in his tam metropolitani quam episcopi et alii suprascripti negligentes fuerint, poenas sacris canonibus sancitas (sess. XXXIV; conc. Tol. IV; Innoc. IV) incurant.“

Totu se predic6 prin diurnale, ca cutare e ultramontanu si uresce din principiu sin6dele si congregatiunile. Dar' apoi 6ca, ca si ultramontanii suntu deobligati suptu grea ped6psa canonica a aduna sin6de provinciali la fiacare a 3-le anu si diecesane in totu anulu si inca nefacundu osebire intre curatorii besericeiloru seculari. Beseric'a n6-

stra gr. cat. n'a primitu de ale sale decisiunile conc. tridentinu, altfelu clerulu si credintiosii dieceselor provinciei romane gr. cat. ar' pot6 trage la ped6psa canonica pe toti episcopii lor, cari nu voru a tien6 sin6de, acum ab immemoriali. Totusi nu credemu, c6 diecesele se nu se presente cu asemeni gravamine la conciliulu ecumenicu. Apoi ved6ia cei ce fugu de sin6de, d6ca voru pot6 fugi si de canonulu conciliulu generale. — —

Dupa ce pana acum chiaru si jidaniloru li s'a concesu v6ia a se organisa in congresu, nimene nu mai crede, ca se afla din partea regimulu vreo dificultate la convocarea unui congresu, ci t6ta vin'a neconvocarei lui plutesce unice pe cerbicea capiloru respectivi. D6ca ac6sta nu e adeveratu, se se d6 publicitatii oprirea s6u pedecel. Autonomi'a provinciei nostre besericesci n'ar6 lipsa nici de a cere concesiune la convocare de congresu besericescu; ci ei e deajunsu a face aratare ofici6sa despre intentiunea de convocare si despre terminu si locu; si ac6sta insemn6za a exercita si a apara autonomi'a provinciei sale besericesci. Din partea romano-catoliciloru nu li se p6te pune nici o pedeca, ca ei n'au de a se amesteca in provinci'a nostra coordinata, apoi candu ei singuri lucra pentru a-si convoca congresu, cine e atatu de sclavu vointiei s6u reintiei altuia, incatu se lu asculte, si candu vede, ca vre alu supune sub pit6rele lui?! — Pastoriulu bunu -si pune sufletulu pentru turm'a sa, elu nu face nici o politica in grati'a nimenui pe contulu ei. — Viitoriulu va dovedi, d6ca pastorii nostri -si iubescu turm'a cu iubirea salvatoriulu, c6 se-si puna si sufletulu pentru ea, or' d6ca o considera numai c6 pe unu sclavu fara vointia?! — Motivulu acesta deajunsu la man'a binevoitoriloru pastori spre a infrunta cu elu t6te pedecel or' de unde ar' veni acelea. —

6r' congresu besericescu.

„Der Osten“ ne aduce unu extractu despre rezultatulu comisiunei de 18, care f6 exmisa din partea congresulu ung. beser. tienutu in Pest'a spre a elabora statutulu de convocarea congreselor. Dupa acestu extractu congresulu catoliciloru se fia compusu din 204 membri; 1/3, adica 68 membri din cleru si 2/3 = 136 din mireni si anumitu: 25 prelati, 4 deputati ai capitulelor archidiecesane Strigoniu, Agri'a, Caloceca si Blasiu? 5 reprezentanti ai ordiniloru calugaresci si 34 reprezentanti ai clerului seculariu. Cei 136 mireni se impartu in cercuri electiv cam de 60.000 sufete unulu, si fiacare diecesa trebuie se aiba celu pucinu unu deputatu. Patronatele alegu 4 deputati si Maiestatea Sa 2 = 136.

Alegatoriu e fiacare maiorenu (24 ani). Eligibilu cu 30 ani, sciendu a scrie si a c6ti, 6r' dreptulu de alegere numai in pers6na si numai intr'unu locu se p6te exercita. Fiacare comuna parochiale din cerculu de alegere vot6za separatu pentru deputatulu cerculu; filialele se tienu de matre. Maioritatea relativa a voturiloru decide alegerea si rezultatulu prin episcopu se tramite la primatele, care va fi si presedintele congresulu; elu lu conchiama si elu conduce pertractarile. — „Osten“ nu se indoesce, ca se va primi intocma si ca tendinti'a intregi plasmuri ar' fi desnacionalisarea si pe terenulu besericescu a romaniloru si a slaviloru catolici. Lauda procedera romaniloru dicundu, ca sta

in man'a loru incungiuarea periculeloru, fiindu statornici, adica intru apararea autonomiei coordonate a provinciei sale. — Acestu obiectu importantu inca pretinde convocarea congresului romanescu gr. cat. si mai pretinde imperativu, cá provincia romana besericésca greco-catolica se se puna odata pe pitiorulu ei coordonatu nedependentu séu autonomu, salvandu-si onórea consciintiei de sene. Sprinjinulu intregului cleru si poporu se va afla la spatelutatoriloru, urmandui cum urméza umbra pe corpu, numai inainte pe — calea dreptului, dar' dreptulu nu se póte sustiené fara apararea lui cu resemnatiune, care insufla si respectulu sustarei lui.

Dela Vien'a despre cestiunea scolaria si besericésca.

Evenimentele si fluctualiunile politice-sociali in patri'a nóstra intru atat'a ocupa diuistic'a si absorbu atentiunea publica, incatu — atrasi de unde furtunose ale presentelui — ne pare preste potintia a discutá din candu in candu si acele cestiuni mari si importante, cari in prim'a linia atingu existintia nóstra nationale: intielegemu cestiunile scolari si besericesci.

Prin conchiamarea congresului romano-catolicu in Pest'a, la care si greco-catolicii fura invitati a participá, cestiunea „congresului diecesanu“ veni din nou la tapetu, la discutiune publica si credemu, ca prin staruintia energiósá a clerului si poporului, sinodulu va deveni in altu stadiu de transactiune, va deveni realitate. Clerulu si poporulu, dupa cum -mi se manifesta din tóte partile, este prea interesatu de autonomi'a si constitutiunea besericeii nóstre; elu doresce a-si ordiná trebile sale a casa si cu totu dreptulu. Clerulu si poporulu doresce imperativu convocarea sinodului; a i denegá acést'a dorintia justa o tienemu de o imposibilitate, ar' insemná a i atacá partea, cea mai scumpa si simtitoria: conscienti'a.

Speramu si suntemu de o convingere ferma, ca Excelentia Sa parintele nostru metropolitu petrúnsu inobilele-i sale simtieminte de necesitate sinodului, va sci respectá vócea suplicatoria a clerului si poporului, vócea lui Ddieu; noi credemu, ca chiaru convocarea sinodului, atatu de multu doritu, i procura Excelentiei Sale prim'a ocaziune binevenita, de a-si inaugurá activitatea de prelatu prin unu actu de atat'a importantia si unu interesu cardinale si comunu, precum este sinodulu; unu atare actu e demnu a i ascurá memori'a la cleru si poporu.

Sperantiele, ce avemu in sinodulu venitoriu, suntu mari si noi atribuimu sinodulu cu atatu mai mare importantia, cu catu dorimu imperative, cá in elu se se reguleze definitivu totuodata si afacerile si trebile nóstre scolari si cu deosebire educatiunea si instructiunea popularia. Scólele nóstre au mare lipsa de reforme, — reforme in capu si membre, reforme in organizatiune; ca-ce scólele nóstre — o spunemu verde — nu producu nici decum rezultatele, cari in inseresulu culturai si alu progresului cu totii le dorimu.

Regularea salarielor invetiatoresci este unu motoru principale alu progresului; pana candu dotatiunea docentiloru nu se va imbunatati, pana atunci scólele nóstre nu se voru redicá la una nivela insemnata, auctoritatea culturai si a bunei educatiuni stagnéza si se poticesce; cu unu cuventu scóla nu va exercita acea misiune civilisatorica, care i demanda scopulu, seriositatea si santiani'a ei.

Intogmirea interna si esterna, imbunatatirea si providerea scóloru cu requisite mai corespunditorie scopului, schimbarea si delaturarea metódeloru si sistemelor nepractice, introduse dupa placu si capritiu in scólele nóstre, totu aceste suntu destulu de importante, pentru a fi odata definitive resoltive.

Ar' fi forte de doritu si avantajiosu progresului, déca se ar stabili, pre catu nu mai e posibilu, o uniformitate si in instructiunea popularia; altu-cum nu ne vomu realisá aspiratiunile nóstre, care le punemu in scóla, pentruca ea e acum necesitate imperativa.

Acesta uniformitate in scólele mai mici a o realisá este numai o modalitate: introducerea si adoptarea a unor'a si acelorasi, adica a celoru mai inlesnitorie requisite, tabele, abcdarie, legendaria si manuale — si apoi concrederea institutiunei docentiloru apti si instruiti in metodu practicu alu pedagogiei. — Pana candu la noi instructiunea nu va fi mai uniforma, adoptandu aceleasi sisteme si metode mai practice, pana atunci noi nu procedemu

inainte, ce experimentamu continuu cu pucinu séu fara rezultate; insusi unitatea scrierei si a ortografiei va remané o optatiune in suspenso.

Déca este adevératu, ca beseric'a nóstra, in timpurile critice si negre ale trecutului, a fostu unu scutu alu limbei si alu individualitatii nóstre nationale, cu catu mai multu e chlamata astadi, candu suntemu espusi pasiuniloru politice, a ne dá scutulu seu. Beseric'a are totuodata si misiunea a ne conservá individualitatea si existenti'a nationale; ér' scól'a prin cultura a ne face liberi.

Aceste amu cugetatu a le semnala din departare, a spune natiunei nóstre ceea, ce noi in presente dorimu, simtimu si aspiramu si pe aici:

Dorimu aperiarea, independenti'a si autonomi'a besericeii nóstre, dorimu si pretindemu reformarea si organizarea scóloru conformu recerintieloru timpului, aspiramu la cultura si progresu, la viétia si libertate!! Si spre ajungerea acestora, dorimu si asteptamu fara astemperu si noi pe aici convocarea sinodului, a congresului provinciei nóstre besericesci. — s. —

IX art. de lege din an. 1868

in caus'a celoru de relegiunea gr. or., sanctionata in 24 Iuniu 1868, publicata in cas'a deputatiloru in 27 Iuniu 1868 si in cas'a magnatiloru in 30 Iuniu 1868.

NOI FRANCISCU IOSIFU I.,

din grati'a lui Dumnedieu imperatu alu Austriei, regele apostolicu alu Ungariei, Boemiei, Dalmatiei, Croatiei, Slavoniei, Galitiei, Lodomeriei, Ramei si a celorulalte precum: alu Iliriei si Ierusalimului.

Inaintea Maiestetei Nóstre, in intielegere comuna, magnatii si reprezentantii credintiosi ai iubitei nóstre Ungarie si tieriloru sócie au asternutu spre sanctiunare urmatoriulu articulu de lege:

§ 1. Congresulu nationalu serbescu convocatu la 1864 si continuatu in 1865 la Carlovitulu, intru catu s'a constituitu cu abatere dela § 8 alu articulu de lege 20 din 1847—1848 se legaliséza supletoriu.

§ 2. Metropoli'a de sine statatória pentru romanii de relegiunea gr. orientala si dupa dreptu egala cu a serbiloru, asemenea si inaltierea episcopiei greco-orientale din Transilvani'a la arhiepiscopia se petrece in lege si dispositiunea articulu de lege 10 de lege din 1792 se estinde asupra'i.

§ 3. Dupa ce deci despartirea celoru de relegiunea gr. or. in dóue provincii besericesci, nedependente un'a de alt'a, produce lips'a de a exercitá fiacare parte pentru sine deosebitu dreptulu de autonomia garantata prin art. 20 de lege § 8 din 1848; rezervandu Maiestetei Sale, dreptulu supremu de supravighiare, ce are a'lu exercitá conformu constitutiunei, credintiosi sasu numiteloru dóue metropolii suntu indreptatiti, intre marginile legiloru tieriei, a decide si a regulá, fiacare parte de sine si pentru sine deosebi, in adunarile (congresele) besericesci, ce se voru conchiamá din timpu in timpu premergendu aratare la Maiestetea Sa, de catra metropolitii respectivi, — causele lor besericesci, scolari si fundationali, si a le administrá si guverná de sine prin propriile loru organe in intielesulu statuteloru stabilinde in congresele aceste si incuviintiande de Maiestetea Sa.

§ 4. Credintiosi ambelor metropolii, pre langa rezervarea dreptului pré inaltu de incuviintiare, au dreptulu a-si organizá adunarile (congresele) lor besericesci.

§ 5. Spre scopulu acest'a se imputernicesce ministeriulu, a midiuocí de a se conchiamá catu mai curendu, in conformitate cu usulu ce sustá de mai de multu, congresulu nationalu besericescu serbescu de relegiunea gr. or. prin arhiepiscopulu si patriarchulu serbescu, carele va constá afara de arhieriei din 25 deputati din cleru, 50 de laici, intre cari 25 au a se alege din confiniile militare.

§ 6. Totu ministeriulu va midiuocí, conchiamarea catu mai curendu a congresului nationalu besericescu romanu de relegiunea gr. or., carele, dupa propunerea sinodului episcopescu gr. or. romanu, va constá, afara de arhieriei, din 30 deputati din cleru, 60 de laici, intre cari au a se alege 10 din confiniile militari.

§ 7. Cea d'antaiu problema a amenduroru adunariloru (congreselor) besericesci, ce se voru conchiamá in modulu acest'a, va fi a statorí organizatiunea congresului, pre langa incuviintiarea Maiestetei Sale.

§ 8. Orice feliu de pretensiuni escate din despartirea ambelor metropolii, pre catu ele nu se

voru poté impacá prin invoiéla reciproca, atatu acele ce atingu metropoli'a intréga, catu si cele ce atingu diecesele episcopesci séu comunele besericesci, séu si pre unii individi singurateci, voru avé a fi in validitate cu scutintia de timbru si taxe — inaintea acelei judecatorii ordinare, ce se va delegá de Maiestetea Sa, pre langa contrasemnatur'a ministrului, si acést'a procedura, delaturanduse tóte celelalte remedie juridice, se va sustiené numai apelat'a ordinare de dóue graduri mai inalte, si astfelu de procese apelate se voru décide prin forurile apelate afara de serie.

§ 9. Credintiosi de relegiunea greco-orientale, cari nu suntu nici de limb'a serbésca, nici romana, remanu si mai departe in tóte drepturile lor, ce le-au exercitatu pana acum in administrarea de sine a afaceriloru comunale besericesci si scolarie, in intrebuintiarea libera a limbei rituali, precum si in manipularea averei si fundatiuniloru comunale besericesci.

§ 10. Dispusetiunile §-lui 8 articulu 20 din 1848, cari suntu contrarie cu legea acést'a se stergu.

Afandu Noi tóte cele cuprinse in acestu articulu de lege, in totulu si in parte, de bune, placute si acceptabile, cu acést'a, in puterea Nóstra regésca le lasamu nestramutate, intarimu si sanctiunamu si le tienemu Noi si le vomu sustiené si prin alti credintiosi ai Nostri.

Datu in Vien'a, in anululu o mia optu sute síese dieci si optu, dóue dieci si patru Iuniu.

FRANCISCU IOSIFU m/p.

Conte Iuliu Andrassy m/p.

Statutele

gimnasiului romanu din Bradu comitatulu Zarandu.

(Urmare.)

CAPU IV. Comitétulu reprezentantiei gimnasiului.

§ 16. Comitétulu gimnasiului constá din 12 membri, cari se alegu de catra reprezentantia gimnasiului din membri ambelor comitete sinodali.

§ 17. Presiedintele reprezentantiei e totuodata si presiedintele comitétului.

Dealtmíntrea comitétulu in intrulu seu se organizéza singuru pre sine; — elu -si alege si personalulu de manipuliatiune.

§ 18. Oficiulu membriloru comitétului, fia cá atari fia cá epitropi (25. §) este gratuitu.

§ 19. Agendele comitétului suntu:

1. A tiené in evidentiá averea miscatória si nemiscatória a gimnasiului, computandu spre acestu scopu unu inventariu in trei exemplarie, unulu pentru sine, alu doilea pentru epitropi'a gimnasiului (§ 25) si alu treilea pentru consistoriulu arhiepiscopescu romanu gr. or. din Transilvani'a.

2. A administrá averea gimnasiului si a ingrigí pentru sporirea ei.

3. A tiené in stare buna edificiuulu gimnasialu, si a provedé clasele cu mobilele necesarie.

4. A ingrigi prin epitropia pentru incassarea ofertelor in favórea fundulu gimnasiului, si pentru primirea de daruri séu alte ajutórie dela binefacatori.

5. A face apelu si a indemná la contribuii voluntarie pentru crescerea si inmultirea fundulu gimnasiului.

6. A aflá midiuócele necesarie pentru eventuala reedificare séu reparare a edificiuulu gimnasialu.

7. A prefige conditiunile ce trebuie a se observá de catra epitropi la exarendarea realitatiloru gimnasiului, precum si modalitatea elocarei baniloru disponibilii ai gimnasiului.

8. A escrie concursu pentru ocuparea postului de profesore, candu vreunulu ar' veni in vacantia.

9. A se consultá si dimpreuna in intielegere cu directiunea gimnasiului a substerne reprezentantiei list'a concurentiloru la profesura si suplicele lor.

10. A primi abdicerile eventuali ale profesoriloru, si pana la nóu'a implinire a postului vacantu, a face in intielegere cu directiunea gimnasiului dispusetiunile necesari pentru suplierea temporaria a postului vacantu.

11. A aflá midiuócele pentru remunerarea profesoriloru cari au servitu mai multi ani la gimnasiu, si a le propune reprezentantiei.

12. Despre tóte acestea a face cu finitulu fiacarui anu reportu detaiatu, si alu substerne reprezentantiei.

13. Asemenea cu finitulu fiacarui anu, comi-

tulu va asterne reprezentantiei ratiociniului sau si alu epitropiei spre censurare.

14. Inainte de finitul anului scolastic, celu pucinu cu un'a luna a substerne reprezentantiei spre staverire unu proiectu de bugetu pentru anulu urmatoriu.

15. Comitetulu dupa impregiurari va face reprezentantiei propuneri pentru cumperarea de realitati in folosulu fondului gimnasialu, seu pentru vindere de realitati.

16. Comitetulu va alege din sinulu seu o epitropia de patru membri, sub numire de „epitropia gimnasiului“ (§ 25).

§ 20. Comitetulu reprezenta in afara averea gimnasiului; prin urmare se pote presentá seu prin membrii sei, seu prin plenipotentiati externi la autoritatel seu judecatoriele publice pentru aperia intereselor materiali ale gimnasiului.

§ 21. Membrii comitetului nu potu lua bani imprumutu din fondulu gimnasiului; — ceea ce se intielege si despre epitropi.

§ 22. Comitetulu va avé unu sigilu cu emblem'a SS. Constantinu si Elen'a, si cu inscriptiunea: „comitetulu gimnasiului romanu gr. or. din Bradu.“

§ 23. Comitetulu tiene de regula totu la doue luni o siedinta. — In casu de urgentia pote tiené si de mai multe ori; — convocarea la siedintie se face prin presiedinte.

§ 24. La aducerea de concluse valide, se cere celu pucinu presentia a siepte membri, intre cari se intielege si presiedintele.

Conclusele se aducu prin majoritate de voturi, si in casu de egalitatea lor, decide votulu presiedintelui. — (Va urmá.)

Ratiociniu publicu.

Subscrisulu pentru a satisfacé de o parte dorintiei juste acelorú preé stimati domni, cari se intereséza de caus'a aredicarei unui monumentu in eternisarea memoriei repausatului Simeone Barnutiú, de alta parte pentru de a me justificá antea on. publicu romanu, specialminte generosiloru contribuitori, cá colectoriu desemnatu de mai multi veneratori ai repausatului, despre banii incursi spre acestu scopu facu urmatoriulu ratiociniu:

Cu ocaziunea inmormentarei repausatului au contribuitu urmatorii: Georgiu Papu subjude cerc. 20 fl., Greg. Papdanu protop. 5 fl., Demetr. Coroianu vicariu for. 5 fl., Ioane Mustea v.-prot. on. 4 fl., Vas. Dragosiu parochu 2 fl., Dionisiu Pascutiú prot. 1 galbenu, Ioane Contiú teologu 1 fl., Vasil. Marincasiu parochu 1 fl., Avramu Dragosiu parochu 1 fl., Teod. Papu jurist. abs. 1 fl., Petru Dragosiu parochu 2 fl., Ioane Cosma cantoru 1 fl., Helmeti 1 fl., Ecedi Josef 1 fl. Sum'a: 45 fl. v. a. si 1 galbenu.

In anulu 1865 Febr. a contribuitu d. Anania Popu parochu si protopopu in Morlac'a 5 fl. v. a.

D. Greg. Papu ar.-diaconu in Basesci prin scrisórea sa dto. 22 Februaru 1865 a tramisu dela urmatorii dd. Greg. Papu prot. 2 fl., Teod. Lenghi 1 fl., Stef. Gosmanu parochu 35 cr., Ioane Papu parochu 50 cr., Georg. Orosu docente 25 cr., Ioane Vasvari 1 fl., Nina Hosu 50 cr., Vas. Papu preotu 50 cr., Stef. Labou preotu 40 cr., Ioane Branu parochu 50 cr., Eug. Branu stud. 30 cr., An'a Branu 20 cr., Ioane Pap-Vitézu parochu 50 cr., Aureliu Pap-Vitézu stud. 30 cr., Valentinu Pap-Vitézu stud. 20 cr., Danilu Vulturú 1 fl., Ioane Simonu parochu 50 cr., Loginu Cionc'a docente 25 cr., Ioane Brindusiu docente 25 cr., Vasil. Insuleanu 50 cr., Nicef. Osianu 1 fl., Pavelu Trifu 25 cr., Georgiu Cosma parochu 30 cr. Sum'a de 12 fl. 55 cr. v. a.

D. Ioane Margineanu asesoru de sedria in Naseudu prin scrisórea sa dto. 4 Februaru 1866 din venitul unui balu a tramisu sum'a de 20 fl. v. a.

D. Ioane P. Popu v.-protop. Ciceu-Cristurului din o colecta in 1866 a tramisu dela urmatorii: Parochi'a Agresiu 2 fl., parochi'a Tirilisuv'a 1 fl., parochi'a Borlesa 40 cr., parochi'a Spermedielu 50 cr., Gavr. Muresianu preotu 1 fl., parochi'a Caianulu micu 1 fl., Caianulu mare 1 fl., Dobricu 50 cr., Ciceu-Cristuru 2 fl., parochi'a Pietrei 1 fl. 50 cr., Iosifu Gavrielfiu parochu 1 fl., parochi'a Sasarmu 40 cr., Ioane P. Popu parochu si protopopu 3 fl. Sum'a de 15 fl. 30 cr. v. a.

D. Gavrilu Manu jude supremu in comitatulu Solnocu inter. a contribuitu 5 fl. v. a.

D. Mihailu Pavelu vicariu for. in Marmati'a a tramisu prin scrisórea sa dto. 6 Iuliu 1867 dela urmatorii dd.: Mich. Pavelu vicariu for. 2 fl., Vas. Caracioni prot. 2 fl., Ioane Popu adm. protop. 2

fl., Ioane Chindrisiu 1 fl., Mich. Kókényesdi prot. 2 fl., Basiliu Onitia parochu 1 fl., Gregor. Ivascu parochu 1 fl., Mich. Iurca preotu 2 fl., Ales. Manu preotu 1 fl. Sum'a de 14 fl. v. a.

D. Greg. Papu ar.-diaconu in Basesci prin scrisórea sa dto. 27 Augustu 1868 a tramisu dela urmatorii dd.: Greg. Papu 2 fl., Petru Branu din Satumare 2 fl., Mich. Papu de Basesci 3 fl., Georg. Papu de Basesci 4 fl., Gregoriu Fagi 2 fl., Laur. Caba 2 fl., Ioane Papu de Naseudu 2 fl., Nicef. Osianu prot. 2 fl., Ioane Papu din Baiti'a 1 fl., Ioane Branu 1 fl., Sim. Papu 1 fl., Ales. Costea 1 fl., Teod. Lesanu 1 fl., Sim. Toma de Farcasiu 1 fl., Alesiu Varna 1 fl., Ioane Simonu 2 fl., Gr. Henghia 2 fl., Georg. Marchisiu 1 fl., Ioane Rezei 1 fl., Ales. Papu de Basesci 2 fl., Andreiu Cosm'a 1 fl. Sum'a de 35 fl. v. a.

D. Leone Pavelea prof. in gimn. din Naseudu prin scrisórea sa dto. 30 Maiu 1869 a tramisu din venitul unui balu sum'a de 20 fl. v. a.

Au incursu dara pentru monumentulu lui S. Barnutiú, in restimpu de 5 ani 171 fl. 85 cr. v. a. si 1 galb. imp.

Din diuarie amu intielesu, ca in mai multe locuri spre acestu scopu s'au facutu colecte inse eu mai multi nu amu primitu, mi ieu dara permisuni a face atenti pre resp. d. contribuinti, rogandu in interesulu publicitatii tóte on. Redactiuni ale foiloru nóstre romane din patria se binevoiesca a publicá acestu ratiociniu.

In Simleulu Selagiului 23 Iuliu 1869.

Dem. Coroianu m/p.,
vicariulu Selagiului, colectoru si manipulante alu baniloru primiti spre scopulu preatinsu.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 30 Iuliu. Diurnalulu guvernului „Presa“ face cunoscutu din sorginte segura, ca Domnitoriulu insocitu de min. de externe va pleca la 2 Augustu la Crimea spre a face visita imperatului in castelulu Livadi'a. Calatori'a nu va puté dura mai multu de catu 8 ori 10 zile. Despre calatori'a in Occidentu nu este inca nemicu certu si otaritu, dice „Presa“, cu tóte ca calatori'a in Occidentu i se pare (?) naturale si nu s'ar mira de locu vedjenduo realisata indata dupa reintórcerea din Crimea. Pana acum se credea, ca din Crimea va calatori deadreptulu in Occidentu. — Dlu ministru Cogalniceanu au resositu din Occidentu prin Vien'a, — reapucandu-si postulu. — Vom vedé déca principele Ghica ministru de externe va puté efectui ceva pentru redobendirea Besarabiei dela Rusi'a, urmandu acésta exemplulu Franciei, care ocupandu cu mari perdederi o parte din Besarabi'a avu atat'a marinimitate si bunavointia incatu nu se indoi nici unu momentu a o restitui Romaniei, dela care se luase pe nedreptu. —

Sciri mai próspete despre afer'a dela Buzeu nu ne aducu diurnalele, cu tóte ca asteptamu se se afe, cari dechiarari oficióse suntu mai aprópe de adeveru; cea facuta in delegatiunea maghiara ori cea facuta in „Monitoriulu“ Romaniei. „Romanulu“ mai descopere, ca inainte cam cu o luna si mai bine o banda de maghiari au intratu cu forti'a in districtulu Bacau, comun'a Brusturós'a; luara cu forti'a 1600 de oi ale locuitoriloru romani si le trecura, in tíer'a lorú si ca acestea oi pana astadi suntu bune luate, cu tóte ca satenii romani tipa, striga fara de a fi auditi de dlu de Beust. Apoi apostroféza guvernulu, ca pentru ce tace, pentrucu cu tacerea -si dovedesce slabitiunea. —

Pentru 31 Iuliu esi un'a programa de tragere la semnu pentru respectivii locuitori din comun'a Bucuresci, la care solemnitate suntu invitati si oficiarii, ma si soldatii din garnisóna a lua parte. Spre scopulu acesta suntu oferite de catra comun'a Bucuresci 14 premia de onóre, dintre cari doue voru avé dreptulu a lua parte la tirulu judecianu. Imprumutulu comunei Bucuresci de 10 milióné e fapta adeverata. Dobend'a e de 110/0 pe anu pelunga alte conditiuni. —

Offenheim a primitu si concessiunea definitiva dela Rusi'a pentru a face calea ferata dela Chisineu pana la fruntari'a Moldovei. Semnu, ca nu viséza de restituirea Besarabiei. —

CAROLU I.,

din grati'a lui Dumnedieu si vointi'a nationala, Domnu alu Romaniloru.

La toti de facia si viitori sanetate!

Avendu in vedere, ca prin decretulu nostru

Nr. 371, din 18 Februaru trecutú, teritoriulu Romaniei, in privinti'a militiiloru, a luatú o alta impartire pe divisii, éra nu cea hotarita prin decretulu Nr. 11 din 18 Martiu 1866.

Avendu in vedere, ca teritoriulu Romaniei ne-avendu o singura impartire, atatu pentru militii, catu si pentru celelalte elemente ale puterei armate este caus'a multoru inconveniente.

Asupra reportului ministrului nostru secretariu de statu la departementulu de resbelu cu Nr. 9298. Amu decretatu si decretamu:

Art. I. Teritoriulu Romaniei se imparte in patru divisii teritoriale pentru tóte categoriile puterei armate, precum urméza:

Divisi'a I. Districtulu Ilfovú, Vlasc'a, Teleormanu, Damboviti'a, Prahov'a, Buzeu si Ialomiti'a.

Divisi'a II. Districtulu Iasi, Sucév'a, Botosiani, Dorohoiu, Romanu, Neamtú, Bacau si Putn'a.

Divisi'a III. Districtulu Muscelu, Argesiu, Valcea, Gorjiu, Mehedinti, Doljiu, Romanati si Oltu.

Divisi'a IV. Districtulu Rimnicu-Seratu, Brail'a, Covurluiú, Ismailu, Bolgradú, Cahulu, Tecuciú, Tutov'a, Vasluiú si Falcú.

Art. II. Acésta impartire se va pune in aplicare dela 1 Octobré viitoriu.

Art. III si celu din urma. Ministru nostru secretariu de statu la departementulu de resbelu este insarcinatu cu executarea acestui decretu.

Datu in Bucuresci la 21 Iuliu 1869.

CAROLU.

Ministru secretariu de statu la departementulu de resbelu: Colonelu G. Manu. „Mon.“

Interesele Franciei pre Dunare!

(„Le Siècle“ 12 Iuliu.)

Gravitatea cerconstantiiloru, in cari s'a aflatu Franci'a de mai multe luni, a abatutu nationale spiritele dela cestiunile esterióre. Cu tóte ca situatiunea interna este inca totu asia de grava, totusi de vreme ce cestiunile straine (?) contienú si interese franceze, nu putemú se nu ne interesamu de ele!

Printre aceste cestiuni se afla un'a, care pre fiacare di devine totu mai invapaiata, acésta cestiune este aceea a Romaniei.

Fundatiunea statului romanu a fostu un'a din cele mai fericite si briliente conceptiuni ale epoei nóstre, din punctu de vedere francesu.

Intr'adeveru cui potea servi acésta fundatiune mai bine decatu Franciei? Situatu intre Turci'a, Rusi'a si Austri'a statulu romanu are avantajiale de ai tiené separati unii de altii: rivali si inimici, spre profitulu ideelorú de civilizatiune si progresu. Acésta tíerasióra are asia dicundu tóte repulsiunile ei.

Déca Orientulu ar' deveni rusu, ea ar' fi cea d'antaia, care ar' fi sugrumata; si ea acésta n'o voiesce! Prin urmare Franci'a contribuindu la fundarea Romaniei, a asediatu la Dunarea inferióre o sentinela inaintata, care este totudéun'a gata, pentru ai semnala tentativele rusesci. Ce este mai multu! déca Romani'a este anti-rusa, caracterulu romanu nu este mai pucinu anti-germanu, si oricine pote fi de asemene siguru, ca, incatu la unu accordu intre Austri'a si Rusi'a, Romani'a va resiste cu energia!

In fine fundatiunea statului romanu fú o tíepa perpetua pentru Turci'a, conservata cá putere suzerana. Progresele materiale efectuate in Romani'a atrasera dupa sene cu forti'a pre cele din provinciele turcesci din Europ'a. Turci'a nu putea stá immobile in faci'a romaniloru, cari inaintau pre drumulu libertatii, alu amelioratiuniloru.

Inse, noi o repetamu, ca ceea ce facú meritulu conceptiunei, adica, desvoltarea statului romanu, nu putea profita absolutu, decatu romaniloru, seu Franciei. Aceste consideratiuni au fostu intielese fórté bine in inceputulu lorú si politic'a franceza se aratá mai antaiú favorabile romaniloru. Franci'a le tramise misiuni. Ea combatú aici prin agentii sei diplomatice influinti'a rusa si germana. Ea sprijini diversele schimbari destinate pentru a intari unitatea romana si independinti'a romaniloru.

Inse de cativa ani, nu se scia, ce spiritulu reu se veri intre creatiunea cea mai stralucita a tractatului de Parisu si simpatiile franceze?

S'au aruncatu in contra romaniloru o massa de acusatuni, alu caroru efectu avea se micisoreze seu se stérgea cu totulú aceste simpatii!

Spre exemplu: Dupa ce li s'a datú tieraniloru posibilitatea de a agonisi pentru sene si dupa ce infflorá prin comunele rurale institutiuni de liber-

tate, se intemplă o imigratiune imensa din tierile vecine.

Israelitii de origine rusa, polonesa, germana, unghura, venira se se asiedie in tíera; in presentia acestei formidabile invasiuni pacifice, Romani'a fű obligata a lua mesuri pentru a nu fi inecata de elementul invadatoriu. Indata incepura toti a strigare: Intolerantia! Mii de voci se redicara, dicundu, ca Romaniei ei lipsieau chiaru legile primitive de civilisatiune, atunci, candu ea voiea numai se oblige pre aceia; cari venieau se caute asilu la dens'a; cá se se afle demni de acestu asilu!

Langa aceste calumnii, cari -si produsera efectulu loru, se adausera altele, cari avura de asemenea influentia asupra opiniunii publice?

In toti anii vinu mii de bulgari, cá se caute lucrari agricole in Romani'a, unde secerisurile suntu asia de abundante, incatu adesea granele se usca pre campu din lips'a de bracie, pentru a le culege!

Se acusara ministrii, cari stá in frunte pre atunci la sörtea Romaniei, ca voru se turbure Orientele, ca voru se cucerésca imperiulu turcescu prin formarea de bande bulgare. Pre fiacare di audiai, ca s'a formatu cate o banda pre teritoriulu romanu pentru cá se invadeze imperiulu otomanu.

Inse nu fura de locu aici acusatuniile cele mai teribile. Romanii fura acusat, ca parasescu interesele nóstre, interesele franceze, cari in spiritulu loru trebuiea se fia sacrificate, pentru interesele ruse si nemtiesci.

Acésta acusatune se lati mai cu séma dupa ce detronara romani pre principele Cuza, si dupa ce neputenduse invoi asupra unui principiu nationale, -si cautara unu principe strainu.

Ei incepura prin a se adresa la Franci'a, dupa aceea la Belgiu. Ei ar' fi voitu unu principe, care sub unu titlu séu altulu, se reprezenteze interesele franceze. Inse nici Franci'a nici Belgiulu n'avura o mare decisiune politica. Imperatulu refusá de a le desemna unu principe francesu, si contele de Flandr'a nu voi, se accepte corón'a Romaniei.

Ce erá de facutu atunci? Nu lipsieau nici principii rusi, nici archiduci pentru acésta mica corón'a. Inse de a o da loru, insemná, de a abdice de nationalitatea loru si de a se face rusi séu austriaci, de óre ce Rusi'a séu Austri'a stapanu a puterei prin unulu din principii sei, n'ar fi avutu in urma, decatu, cá se puna man'a pre tíera. Romanii -si luara recursu la o combinatiune, ce trebuira s'o créda savanta.

Ei se adresara la unu june principe fara antecedente politice, care apartiene numai prin nascerea sa familiei domitorie in Prusi'a.

Inse Prusi'a este departe de Romani'a, ea n'are nici unu interesu in Oriente, ea a statu neutra dela resbelulu din Crimea. Romani cugetara, ca unu principe prusianu ii va acoperi in urma de unu feliu de neutralitate. Primindu-lu, ei nu se dedeau nimenuia. Acesta erá numai unu feliu de presiedinte constitutionalu apartieninte unei familii puternice, considerabile, ce lu punea in fruntea afaceriloru loru.

Tóta lumea seriósá lu considerá astfelu. Puterile apretuira delicatétia, ce -si o pusera romani, pentru a nu ofensa pre nimine. Inse calumniile interesate -si percursera drumulu. Electiunea principelui Carolu era reprezentata cá ostile Franciei, pre candu Franci'a, déca ar' fi voitu, le-ar' fi datu facililoru sei protegiati unu principe francesu séu belgianu.

Inse astfelu de acusatuni contradietorie a vietuitu Romani'a, acusat de necivilisatiune, atunci, candu ea facea totulu pentru a progresa; acusat de tendentia de a turbura Orientele, atunci, candu din contra ea representa spectacululu pacei, alu lucrului, alu proprietatii; acusat de aservirea intereselor ruse séu germane, atunci, candu in fondu ea nu voiea se servésca decatu interesele franceze identice cu ale sale.

Politic'a, francesa afirmanduse, sustienendu mai bine acésta tierisióra, i ar' fi evitatu aceste atacuri. Inse ea parú, a o fi abandonatu si astfelu o aruncá la competitirile de influentie. O alta acusatune s'a mai adusu contra romaniloru; ea priviea spiritulu loru de schimbare. Depunerea principelui Cuza, oscilatiunile opiniunii publice in urm'a acestei depunerii, in locu de a fi intielese in adeverat'a loru valóre, fura abatute, dela sensulu loru patrioticu!

Si cu tóte acestea natiunea romana nu s'a schimbatu intru nimica. Ea urmaresce neincetatu unu singuru scopu: independenti'a romana afara de

orice influentia alta, decatu a Franciei, care, cea d'antaiu, a ajutat'o, sustienut'o si care n'ar fi trebuitu s'o abandoneze nici odata!

Este óre unu ce de mirare, ca, — pre candu noi francesii, insine o natiune matura — cum se dice — ne decidemu asia de greu pentru o forma óre care de guvernemantu, Romanii -si au cautatu si ei drumulu loru?

Principele Carolu de Hohenzollern avea totu, ce i trebuiea, pentrucá se i duca la tienta in unu modu ferice si liberu de vreo sguiduire. Fara aliantia in tíer'a, fara preferintia, elu trebuiea se nu dorésca altuceva decatu binele generale. Primii ani ai guvernemantulu seu parura a i manifesta acésta intentiune. Avemu naintea ochiloru o enumeratiune de fapte, ce o atesta. Inse numai decatu consiliile reprezentantiloru natiuniloru ostile Franciei fura fara indoiéla mai forti decatu bunele intentiuni ale principelui.

Romani i fura reprezentati, cá ignorabili; ambitiunea i fű lingusita aratanduse in departare mariri si puterea absoluta! (!)

Aceia, cari voru restauratiunea vechiei sclavie de lucruri lu animara contra adeveratiloru patrioti, si astadi principele Carolu de Hohenzollern pare tocmai ásia de impopulare, precum devenise principele Cuza. S'ar puté dice, ca nu este decatu unu delegatu prusianu si delegatu prusianu cu conceptiuni periculóse. Acésta este celu pucinu, ceea ce resulta din fapte si din corespondintiele, ce le vomu résuma in interesulu politice franceze si alu romaniloru. Pentruca déca mai este inca timpu de a se opri la gur'a unei rele prapastie, spiritulu romaniloru este asia de dulce, asia de facilu, incatu ei nu desperéza nici odata!

Ei nu lucréza decatu impinsi la extremitate, acesti robusti tierani, ai acestei parti a Danubiulu, ce o amu puté numi: Danubiulu francesu. —

Post'a nóua. Fói'a militaria „Wehr-Zeitung“ scrie, ca miscarea mai multoru sute de fetiori militari din Romani'a cu tunuri pela fruntaria o privesce de unu preambulu pentru evenimentele ulterioare; ér' „Osten“, ca la locurile de cértá au sositu cá la dóue companii de trupe romanesci si derimandu dóue gherete austriace ar' fi trasu cordonulu incóce, vreo 300 de pasi, preste mediuin'a de pana acuma. — Exeursiuni, oculari nu lipsescu. —

In Franci'a comisiunea senatulu alésa lucra la puncturile de reforma. Imperatulu va serba diu'a de 15 Augustu in castrele dela Chalons. — Nóua era de libertate, ce introduce imp. Napoleonu in Franci'a, va trage dunga preste socotél'a popóreloru suprematistice; si purtatorii acestei sisteme voru cadé cá din podu cu visurile, cari nu potu tiené lupt'a cu realitatea libertatii nefictionate. Libertatea in Franci'a va combate tóte fictiunile libertatiloru exploatate de catra eroii exclusivismului. — Regele Italiei se afla la Malt'a. — Diplomati'a crede, ca diferinti'a intre vice-regele Egiptului si Sultanulu se va compune fara turburari. —

Incordarea intre Prusi'a si Austri'a din caus'a unoru expresiuni cuprinse in depesie — a ajunsu atatu de seriósá, in catu unu diurnalu se incumata a scrie, ca intrerumperea comunicatiunii diplomatice intre acestea dóue puteri se apropia. Facia cu invectivele prusienesci a tramisu c. Beust la reprezentantii monarchiei austro-ungarice o depesia cercularia de cuprinsu, ca Austro-Ungari'a facia cu expectorariile prusienesci remane pasiva. Éra in delegatiuni dechiará Beust, ca politic'a Austro-Ungariei e consolidarea in laintru. Se mai scrie din Berlinu, ca Angli'a si ar' fi imbiatu bunele sale servitii pentru a midiuloci compunerea diferentiloru austro-prusiene. —

Varietati.

In 10 Augustu se aruncá in aeru mor'a de pulbere de pusca de langa padurea Sibiului cu trei maji de érba. Ventulu casiuná explosiunea si in lucratori'a si in camer'a vecina, care inca sburá in aeru cu 12 centenaria erbaria. Vieti de ómeni nu s'au periclitatu. —

Unu locomotivu micu sosi in dilele acestea in Clusiu pe calea ferata si fű primitu cu vivate sgomotóse. —

7950 romani din comitatulu Aradului au datu prin deputatulu Lazaru Ioanescu una petitiune catra c. Andrassy, in care se róga de nou,

cá se se denumésca unu prefectu romanu in comitatu. —

Bibliografia. Anunciamu cu bucuria, ca poesiile dlui Iulianu Grozescu au esitu de sub tipariu. Inspiratiunile junelui auctoriu compunu unu volumu de 15 cóle, hartia grósa si destulu de eleganta, in octavo marisioru. Editiunea brosiurei de facia este executata de d. Emericu B. Stanescu in Aradu (Ungari'a) la imprimari'a lui Stefanu Gyulai. Auctorulu dedica poesiile sale dlui Vincentiu Babesiu, deputatu in camer'a din Pest'a. Ele suntu impartite in diverse, doine, poesii umoristice si satirice. Lasandu altor'a competinti'a si ocaziunea de a face asupra acestei colectiuni o recenziune si critica mai detaiata, noi oserbamu atata, ca in d. Grozescu vedemu armonisandu tóte elementele, ce constituie unu talentu poeticu. Cu deosebire ne multiamese si ne satisfice modulu si manier'a, ce gasimu in gondirile si in expresiunile acestoru poesii. Vremu se dicemu, ca dlu auctore a conceputu fericit'a idea de a canta intr'o limba cu nuantie poporale, si de a tracta sujete scóse imediatu din sinulu poporului romanu. Recomandamu dar' cu cea mai mare caldura publiculu romanu acesta colectiune frumósa. Doritorii au a se adresa la editore in Aradu. Pretiulu este 2 fl. v. a. —

AVISU.

Despre scól'a comerciala si scól'a reala gr. or. in Brasiovu.

Cu 1-a Septembrie anului 1869 st. v. se va deschide in Brasiovu clas'a I-a a scólei reale cu cursu de trei ani, precum si clas'a I-a a scólei comerciale totu cu cursu de trei ani. Clasele urmatorie se voru deschide succesivu din anu in anu. Aceste scoli nóue romane menite de a cresce romani calificati in sciintiele reale si comerciale, se creadia dupa cele mai bune modele de scól'a reala si comerciale din Austri'a si Germani'a, de catra reprezentatiunile celoru dóue comune besericesci romane gr. or. din Scheiu si din cetate, din subventiunea marinimósa, cu care le-a dotatu camer'a Romaniei. Indiestrate cu profesori romani calificati, scólele acestea cu limb'a de propunere romanésca, voru fi, asia speramu, o adeverata binefacere pentru natiunea romana.

Elevi se primescu in prim'a clasa reala numai de aceia, cari au petrecutu cele patru clase normali, séu principale, éra in prim'a clasa comerciala numai de aceia, cari au absolvatu séu unu gimnasiu inferioru de 4 clase, séu o scóla reala de 3 clase. Brasiovu 19/31 Iuliu 1869.

Efori'a scóleloru centrale romane gr. orientale.

Damianu Datco,
presiedinte.

2—2

Nr. 379/pres. 1869.

2—3

Publicatiune.

Conferinti'a coartala a comitetului reprezentativu alu comitatului Turdei se va tiené la 23 Augustu a. c. in opidulu Turd'a, — la care cu onóre se convóca toti membrii, atatu cei din intru, catu si cei din afara de comitatu.

Agendele mai de capetenia ale conferintiei voru fi:

1. Publicarea legiloru deja sanctionate si resolvirea mai multoru ordinationi mai inalte.

2. Alegerea unui vice-comite in cerculu de diosu a unui vice-procuroru in cerculu de susu si a unui vice-notariu la despartimentulu politicu alu cercului de diosu, precum si resolvirea mai multoru cause interne. —

Turd'a in 3 Augustu 1869.

Dela comitele supremu alu comitatului Turdei.

B. r. Georgiu Kemény m/p.
comite supremu.

CURSURILE

la bursa in 13 Aug. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 89	cr. v. a.
Augsburg	—	—	120 „ 75	„ „
London	—	—	123 „ 90	„ „
Impromotulu nationalu	—	—	62 „ 65	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	72 „ —	„ „
Actiile bancului	—	—	770 „ —	„ „
„ creditului	—	—	308 „ 30	„ „

Redactoru respundietoru

JACOBU MURESIANU,

Editiunea: Cu tipariulu lui

JOANE GÖTT si fiu HENRICU.